

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej ako „gestor“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách)

Lokalizácia: § 159 ods. 2

Účinnosť: 01. 08. 2022

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 129

Náležitosti prislúchajúce k žiadosti o autorizáciu vysielania

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2021/559%20>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&ZakZborID=13&CisObdobia=8&CPT=762>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 26. 06. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Hodnotené ustanovenie definuje povinné náležitosti, ktoré musí priložiť žiadateľ k žiadosti o autorizáciu vysielania. Samotná autorizácia vysielania je pre vysielateľa nevyhnutná, resp. patrí medzi základné povinnosti vysielateľa, pretože podľa § 20 ods. 8 zákona o mediálnych službách sa vysielanie programovej služby bez autorizácie zakazuje.

V ustanovení § 159 ods. 2 zákona o mediálnych službách sú rozpísané jednotlivé prílohy, ktoré žiadateľ o autorizáciu vysielania prikladá k žiadosti o autorizáciu. Zahraničná právnická osoba musí priložiť dokument podobný výpisu z obchodného registra nie starší ako 30 dní. Akciová spoločnosť je zas povinná predložiť aktuálny zoznam akcionárov od centrálného depozitára. Všetci žiadatelia musia poskytnúť údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov. Cudzcinci k žiadosti prikladajú originálny výpis alebo obdobný doklad z domovskej krajiny nie starší ako tri mesiace. Fyzické osoby musia preukázať trvalý alebo dlhodobý pobyt na Slovensku. Nevyhnutnou súčasťou je aj čestné vyhlásenie, že všetky údaje v žiadosti sú pravdivé, úplné a aktuálne.

Uvedené podmienky zabezpečujú kontrolovateľnosť, právnu istotu a transparentnosť žiadateľov o vstup do vysielacieho priestoru. Regulácia teda pôsobí na podnikateľské prostredie tým, že zvyšuje mieru transparentnosti a právnej istoty v mediálnom sektore. Zavedením jednotných podmienok pre všetkých žiadateľov podporuje férovú súťaž a zamedzuje vstupu netransparentných alebo nedôveryhodných subjektov do vysielacieho priestoru.

V minulosti bola ochrana autorských práv v súvislosti s autorskými dielami legislatívne riešená povinnosťou. Vysielateľ mal podľa § 46 ods. 2 písm. f) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej ako „zákon o vysielaní a retransmisii“) povinnosť k žiadosti o licenciu priložiť písomné potvrdenie alebo iný doklad preukazujúci uzatvorenie zmluvy s organizáciami kolektívnej správy práv (ďalej ako „OKS“). Uvedená povinnosť teda vysielateľa zaväzovala uzatvoriť zmluvy s OKS spravujúcimi práva k predmetom ochrany, ktoré vysielateľ bude používať. S účinnosťou od 15. 12. 2009 bola v zákone o vysielaní a retransmisii táto povinnosť zrušená.

OKS sa zaoberajú správou autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom v mene autorov, výkonných umelcov, producentov alebo iných nositeľov práv. Ich úlohou je zabezpečiť spravodlivé využívanie týchto práv a ochranu záujmov svojich členov, ktorí ju poverili správou svojich práv.

V súčasnosti tak podnikateľským subjektom hodnotená regulácia priamo neukladá povinnosť uzatvoriť zmluvy s OKS pred získaním autorizácie vysielania, ani preukázať písomným potvrdením alebo iným dokladom uzatvorenie zmluvy s OKS.

V praxi však vznikajú prípady, keď dochádza k súdnym sporom medzi nositeľmi práv a subjektami, ktoré využívajú ich kinematografické diela bez príslušných zmluvných vzťahov.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

Súčasná právna úprava nepočíta s písomným potvrdením alebo iným dokladom preukazujúcim uzatvorenie zmluvy s organizáciami kolektívnej správy práv spravujúcimi práva k predmetom ochrany, ktoré bude vysielateľ používať. Nemusí tak byť zabezpečené vysporiadanie práv dotknutých nositeľov práv v zmysle Autorského zákona pred získaním autorizácie od Rady pre mediálne služby.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

Podľa ex ante doložky vybraných vplyvov mal návrh zákona o mediálnych službách v kontexte hodnotenej regulácie ovplyvniť vysielateľov, resp. žiadateľov o autorizáciu vysielania.

Ex post:

V ex post fáze boli za dotknuté subjekty identifikovaní najmä vysielatelia, ale v kontexte podnetu k regulácii aj OKS, ktoré zastupujú nositeľov práv k dielam a iným predmetom ochrany. Samotní nositelia práv môžu byť tiež podnikateľským subjektom.

Počet takto vymedzených subjektov je približne 148, pričom 143 tvoria vysielatelia a 5 OKS.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze bola vypracovaná doložka vybraných vplyvov, v rámci ktorej boli identifikované pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie materiálu ako celku. V analýze vplyvov na podnikateľské prostredie boli vypočítané vplyvy regulácie spolu s ostatnými ustanoveniami týkajúcimi sa licenčných a registračných konaní, pričom malo dôjsť ku zjednodušeniu týchto konaní, a tým aj k zníženiu nákladov.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
129	Náležitosti prislúchajúce k žiadosti o autorizáciu vysielania	§ 159 ods. 2	01.08.2022	Vysielatelia, OKS	148	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze prípravy zákona o mediálnych službách boli predpokladané pozitívne a negatívne vplyvy tohto zákona ako celku, pričom boli vyčíslené i náklady na podnikateľské prostredie, na ktoré bol uplatnený mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov. Hodnotená regulácia však v rámci ex ante fázy nebola posúdená samostatne, ale ako súčasť celku spolu s ostatnými ustanoveniami týkajúcimi sa licenčných a registračných konaní, pričom malo dôjsť ku zjednodušeniu týchto konaní, a tým aj k zníženiu nákladov. Ex post náklady: Vzhľadom na znenie podnetu a na povahu regulácie, ktorá priamo nespôsobuje zvýšenie nákladov podnikateľským subjektom, nie je možné kvantifikovať skutočné vplyvy na podnikateľské prostredie. Pri znovuzavedení navrhovanej povinnosti by potenciálne mohli vzniknúť ďalšie náklady podnikateľským subjektom, najmä s ohľadom na administratívne náklady spojené s preukazovaním zmluvných vzťahov s OKS.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom početnosti je webové sídlo Rady pre mediálne služby, na ktorom je zverejnený zoznam regulovaných subjektov (presný počet vysielateľov bol potvrdený Radou pre mediálne služby), dostupný pomocou nasledovného internetového odkazu: https://rpms.sk/zoznamy-regulovanych-subjektov Ďalším zdrojom početnosti je Výročná správa Rady pre mediálne služby za rok 2024, dostupná na nasledovnom internetovom odkaze: https://rpms.sk/sites/default/files/2025-04/VS_2024.pdf Počet OKS je dostupný na internetovom odkaze: https://www.culture.gov.sk/posobnost-ministerstva/media-audiovizia-a-autorske-pravo/autorske-pravo/kolektivna-sprava-prav
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu neboli samostatne vypočítané náklady na podnikateľské prostredie. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné samostatne kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol samostatne identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo kultúry SR, sekcia umenia, kreativity, médií a autorského práva, odbor autorského práva

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

MAC TV s.r.o. (ďalej ako „MAC TV“), IČO: 00618322

MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. ďalej ako

„MARKÍZA“), IČO: 31444873

Asociácia Prevádzkovateľov Káblových Telekomunikácií (ďalej ako „APKT“), IČO: 31268269

Slovak Telekom, a. s. (ďalej ako: „ST“), IČO: 35763469

Slovenský ochranný zväz autorský (ďalej ako „SOZA“), IČO: 36267864

LITA, autorská spoločnosť (ďalej ako „LITA“), IČO: 00420166

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

MAC TV

MARKÍZA

APKT

ST

SOZA

LITA

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

13.2.2025, 11.3.2025

13.2.2025, 11.3.2025

11.3.2025

11.3.2025

13.2.2025, 11.3.2025

13.2.2025, 11.3.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 03.01.2025 do 20.01.2025.

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Autor podnetu (SOZA) uviedol, že aktuálne nastavenie regulácie nie je vyhovujúce. Podľa jeho názoru v súčasnosti dochádza k masívnemu používaniu predmetov ochrany, pričom vysielatelia mnohokrát obchádzajú OKS, ako napr. SOZA alebo LITA. Ďalej poukazuje na množstvo súdnych sporov v súčasnosti medzi autormi a vysielateľmi, ktorým by sa dalo predísť, keby bola pôvodná regulácia účinná. Základnou myšlienkou ich podnetu je snaha o zlepšenie ochrany duševného vlastníctva.

LITA sa stotožnila s vyjadrením, ktoré uviedla SOZA.

MARKÍZA konštatovala, že s podnetom autora a vyjadrením zásadne nesúhlasia. Kým zákon o mediálnych službách je verejnoprávnu úpravou, vzťah OKS a používateľa je súkromnoprávnym vzťahom. Existencia a udržanie súkromnoprávného vzťahu nemôže byť verejnoprávnu povinnosťou a jeho absencia administratívnym (verejnoprávnu) deliktom. Vysielatelia si však podľa MARKÍZA vedia vysporiadať tieto vzťahy aj individuálne, nie cez OKS. Rozhodnutie o tom, že právne spôsobilý subjekt môže podnikáť, nemôže byť naviazaný na vôľu tretej (súkromnoprávnej) osoby, či s tým súhlasí, alebo nie. MARKÍZA taktiež uviedla, že proces autorizácie skúma Rada pre mediálne služby a preveruje skutkový stav.

Podľa MAC TV problematika zasahuje do zdravého podnikateľského prostredia. Následne uviedla, že vysielateľom už vyplývajú povinnosti zo zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon (ďalej ako „autorský zákon“) a nevidia dôvod pre riešenie problematiky aj v zákone o mediálnych službách, čo by mohlo ovplyvniť menšie podnikateľské subjekty.

Počas konzultácií bol vyjadrený názor, že problémy, na ktoré poukazuje autor podnetu, je potrebné riešiť aj s podnikateľmi, ktorí prevádzkujú reštauračné a hotelové služby, alebo menšie prevádzky, napr. kaderníctva atď., a to aj napriek tomu, že v prípade takýchto prevádzok dochádza k inému spôsobu použitia diel.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Ustanovenia hodnoteného § 159 zákona o mediálnych službách upravujú hlavné náležitosti žiadosti o autorizáciu vysielania. Bolo zavedené poskytnutie informácie, či žiadateľ podlieha niektorému samoregulačnému mechanizmu alebo samoregulačnému orgánu, ktorý tento mechanizmus presadzuje, údaj o konečnom užívateľovi výhod a údaj, či je žiadateľ o autorizáciu vysielania súčasťou mediálnej skupiny alebo nie. Informácie poskytnuté v žiadosti je žiadateľ o autorizáciu povinný doložiť príslušnými dokladmi, ktoré čestným vyhlásením označí za úplné, aktuálne a pravdivé. S cieľom chrániť a presadzovať transparentnosť majetkových a personálnych vzťahov bolo ustanovené, aby v prípade existencie takéhoto prepojenia žiadateľ poskytol príslušné doklady, ktoré bude môcť následne regulátor posúdiť a vyhodnotiť. Súčasťou žiadosti verejnoprávneho vysielateľa je súhlas Rady pre mediálne služby s predloženou žiadosťou o autorizáciu vysielania. Zavedená bola tiež zásada koncentrácie konania, ktorá predstavuje efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia konania o autorizácii v prípade, že ten istý žiadateľ žiada o autorizáciu viacerých programových služieb.

Podnet smeruje k povinnosti vysielateľov vysporiadať autorské práva pred používaním diel a k preukazovaniu tejto skutočnosti pri žiadosti o autorizácii vysielania. Takáto povinnosť bola predtým ukotvená v § 46 ods. 2 písm. d) zákona o vysielaní a retransmisii a platná do 14.12.2009. Podľa gestora však takéto zmluvy majú súkromno-právny charakter a nevidí dôvod, prečo by sa táto povinnosť mala opätovne zaviesť do zákona o mediálnych službách. Gestor taktiež uviedol, že určité povinnosti, ktoré sú predmetom tohto ex post hodnotenia, sú predmetom autorského práva a sú komplexne riešené v autorskom zákone.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Autor podnetu navrhol opätovne zaviesť do zákona o mediálnych službách pôvodné znenie ustanovenia § 46 ods. 2 písm. d) zákona o vysielaní a retransmisii, účinného do 14.12.2009. V § 159 ods. 2 zákona o mediálnych službách sa za písm. e) vloží nové písm. f), ktoré by bolo v znení:

„f) písomné potvrdenie alebo iný doklad preukazujúci uzatvorenie zmluvy s organizáciami kolektívnej správy práv spravujúcimi práva k predmetom ochrany, ktoré bude vysielateľ používať.“

Takto doplnené ustanovenie má zabezpečiť vysporiadanie práv dotknutých nositeľov práv v zmysle autorského zákona ešte pred získaním autorizácie vysielania od Rady pre mediálne služby. Odstránila by sa tým prax znevýhodňujúca nositeľov práv, ktorých predmety ochrany sú častokrát používané vo vysielaní po udelení autorizácie vysielania zo strany Rady pre mediálne služby vysielateľovi, avšak bez príslušných licencií od nositeľov práv (zastúpených organizáciami kolektívnej správy práv).

MARKÍZA a MAC TV sa vyjadrili, že táto oblasť je už regulovaná v autorskom zákone a zavedenie novej povinnosti do zákona o mediálnych službách by predstavovalo krok vzad. Je potrebné danú tému riešiť alternatívnym spôsobom a komunikovať ju cez iné komunikačné kanály ako cez legislatívnu úpravu. Podľa nich je potrebné robiť osvetu a upriamiť pozornosť podnikateľov na ich povinnosti v autorskom zákone.

MAC TV taktiež uviedla, že navrhnutá úprava zavedenia povinnosti uzatvoriť zmluvný vzťah podnikateľov s OKS, by diskriminovala malých podnikateľov.

APKT vyjadrila alternatívny návrh k návrhu SOZA, ktorý by spočíval v stanovení doby začiatku vysielania, ako aj doby, kedy by mali byť všetky zmluvné vzťahy vysporiadané. Taktiež navrhla zmenu aplikačnej praxe, aby Rada pre mediálne služby pri udeľovaní oprávnení informovala o nutnosti vysporiadať autorské práva.

LITA uviedla, že by v predmetnej problematike pomohlo spustenie plánovaného registra subjektov v oblasti médií a audiovizie, čo by im uľahčilo kontrolu novovzniknutých subjektov.

Autor podnetu na záver uviedol, že uvíta všetky kroky, ktoré prispievajú k ochrane práv duševného vlastníctva.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor nesúhlasil s opätovným zavedením regulácie spred roka 2009. Zároveň poukázal na skutočnosť, že určité povinnosti, ktoré sú predmetom tohto ex post hodnotenia, sú predmetom autorského práva a sú komplexne riešené v autorskom zákone. V prípade, ak by sa navrhovaná úprava realizovala v zákone o mediálnych službách, podmienila by sa autorizácia vysielania ďalším administratívnym bremenom – písomným potvrdením alebo iným dokladom preukazujúcim vysporiadanie práv s OKS, ktoré by navyše preukazovalo splnenie súkromnoprávneho (zmluvného) vzťahu a povinnosti zreteľne vyplývajúcej z iného právneho predpisu – z autorského zákona.

Gestor taktiež reagoval na otázku spustenia registra v oblasti médií a audiovizie v zmysle zákona č. 265/2022 o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách), na ktorý sa odvoláva i zákon o mediálnych službách. Cieľom registra v oblasti médií a audiovizie bude umožniť verejnosti ucelený a prehľadný prístup k aktuálnym informáciám o poskytovateľoch, službách a produktoch v oblasti médií a audiovizie. Uvedený register by tak podľa gestora mohol uľahčiť monitorovanie novovzniknutých subjektov. Gestor uviedol, že register v oblasti médií a audiovizie by mal byť spustený približne do dvoch rokov.

Gestor právneho predpisu taktiež súhlasil s návrhom alternatívneho riešenia, a to aby boli podnikateľské subjekty v určitej forme informované o ich povinnostiach vyplývajúcich z autorského zákona. Uvedené si však vyžaduje kooperáciu napr. aj so subjektmi združujúcimi vysielateľov.

Rada pre mediálne služby je síce regulátorom v oblasti vysielania a retransmisie, avšak autorský zákon nepatrí do jej kompetencie, resp. pôsobnosti, a preto nie je dôvod, aby práve Rada pre mediálne služby v rámci svojej činnosti informovala o povinnostiach podľa autorského zákona.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Hodnotená regulácia pôsobí na podnikateľské prostredie najmä preventívne a stabilizačne, pretože stanovuje jasné a overiteľné podmienky pre vstup do vysielacieho priestoru. Jej cieľom je zabezpečiť, aby do mediálneho priestoru vstupovali len transparentné a dôveryhodné subjekty s overenou vlastníckou štruktúrou a bezúhonnosťou. Regulácia sa týka žiadateľov o autorizáciu vysielania a upravuje konkrétne prílohy, ktoré musia k žiadosti predložiť – napríklad výpis z registra, doklady o pobyte, či čestné vyhlásenie. Zohľadňuje pritom rôzne formy subjektov, ako sú zahraničné právnické osoby, akciové spoločnosti, fyzické osoby či cudzinci. Nastavená je pomerne striktné, ale nie neprimerané, pretože hlavným zámerom je, aby právny rámec stanovil rovné podmienky na danom trhu. V aplikačnej praxi tým podporuje právnu istotu a prispieva k stabilite a predvídateľnosti podnikania v mediálnom sektore.

Autor podnetu (SOZA) považuje aktuálne nastavenie regulácie za nevyhovujúce. Poukazuje najmä na množstvo súdnych sporov medzi autormi a vysielateľmi v súčasnosti, ktorým by sa dalo predísť, ak by bola pôvodná regulácia, stanovujúca povinnosť uzatvoriť zmluvy s OKS ešte pred udelením licencie pre vysielanie, stále účinná. Autorovi podnetu ide o ochranu duševného vlastníctva slovenských a zahraničných autorov, ktorých diela sú používané.

Väčšina účastníkov konzultácií (teda okrem SOZA a LITA) však uviedla, že pri zmluvách s autormi kinematografických a iných diel ide o súkromnoprávne vzťahy, ktoré sú už komplexne upravené v autorskom zákone a nie je vhodné ich podmieňovať verejnoprávnym oprávnením. Takéto prepájanie považujú účastníci za nežiadúce a škodlivé pre podnikateľské prostredie.

Gestor uviedol, že hodnotená regulácia slúži ako rámec stanovených základných náležitostí žiadosti o autorizáciu vysielania. Podnet od SOZA vychádzal z povinnosti vysporiadať autorské práva pred vysielaním autorských diel, ktorá bola zrušená v roku 2009. Gestor konštatoval, že ide rýdzo o súkromnoprávny vzťah, ktorý podľa neho nepatrí do rámca zákona o mediálnych službách. Zároveň uviedol, že predmetná problematika je už komplexne riešená v autorskom zákone.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Autor podnetu (SOZA) navrhol opätovne zaviesť do zákona o mediálnych službách pôvodné znenie ustanovenia § 46 ods. 2 písm. d) zákona o vysielaní a retransmisii, účinného do 14.12.2009. V § 159 ods. 2 zákona o mediálnych službách sa za písm. e) vloží nové písm. f), ktoré by bolo v znení:

„f) písomné potvrdenie alebo iný doklad preukazujúci uzatvorenie zmluvy s organizáciami kolektívnej správy práv spravujúcimi práva k predmetom ochrany, ktoré bude vysielateľ používať.“

Takto doplnené ustanovenie má podľa SOZA zabezpečiť vysporiadanie práv dotknutých nositeľov práv v zmysle autorského zákona ešte pred získaním autorizácie vysielania od Rady pre mediálne služby. Odstránila by sa tým prax znevýhodňujúca nositeľov práv, ktorých predmety ochrany sú častokrát používané vo vysielaní po udelení autorizácie vysielania zo strany Rady pre mediálne služby vysielateľovi, avšak bez príslušných licencií od nositeľov práv (zastúpených organizáciami kolektívnej správy práv).

Účastníci konzultácií (okrem SOZA a LITA), vrátane gestora právneho predpisu, sa k uvedenému návrhu vyjadrili nesúhlasne. Podnet podľa nich smeruje k prepojeniu súkromnoprávneho rozmeru podnikania v oblasti vysielania a retransmisie s verejnoprávnou reguláciou tohto odvetvia. Takéto prepájanie považujú účastníci za nežiadúce a škodlivé pre podnikateľské prostredie. Podmienenie získania a následného využívania administratívno-právneho oprávnenia vysporiadaním súkromnoprávných vzťahov bolo nadbytočné, neprimerané a škodlivé v roku 2009 a bolo by aj dnes.

Gestor právneho predpisu tiež poukázal na skutočnosť, že v prípade, ak by sa navrhovaná úprava realizovala v zákone o mediálnych službách, podmienila by sa autorizácia vysielania ďalším administratívnym bremenom – písomným potvrdením alebo iným dokladom preukazujúcim vysporiadanie práv s OKS, ktoré by navyše preukazovalo splnenie súkromnoprávneho (zmluvného) vzťahu a povinnosti zreteľne vyplývajúcej z iného právneho predpisu – z autorského zákona.

V rámci ex post konzultácií bol vyjadrený názor, že danú tému je potrebné riešiť alternatívnym spôsobom a komunikovať ju cez iné komunikačné kanály ako cez legislatívnu úpravu (jeden z návrhov APKT). Podľa všetkých účastníkov je potrebné robiť osvetu a upriamiť pozornosť podnikateľov na ich povinnosti vyplývajúce z autorského zákona.

Gestor následne uviedol, že pomôcť by tiež mohol register v oblasti médií a audiovizie, ktorého spustenie odhadol do 2 rokov.

Autor podnetu sa v závere diskusie vyjadril, že uvíta všetky kroky, ktoré dopomôžu k ochrane práv duševného vlastníctva.

Spracovateľ súhlasí s alternatívnym riešením komunikovať a informovať podnikateľov o ich existujúcich povinnostiach vyplývajúcich z autorského zákona.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☒ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Na základe diskusie v rámci ex post konzultácií spracovateľ nesúhlasí s legislatívnou úpravou, navrhnutou v podnete, a to znovu zaviesť povinnosť uzatvárať zmluvy s OKS a preukazovať alebo dokladovať uzatvorenie takýchto zmlúv v rámci zákona o mediálnych službách. Taktiež by pri znovuzavedení navrhovanej povinnosti mohli potenciálne vzniknúť ďalšie náklady podnikateľským subjektom, najmä s ohľadom na administratívne náklady spojené s preukazovaním zmluvných vzťahov s OKS.

Spracovateľ však odporúča úpravu aplikačnej praxe regulácie a navrhuje predmetnú problematiku riešiť alternatívnym spôsobom, a to informovať a upriamiť pozornosť podnikateľov na ich už existujúce povinnosti vyplývajúce z autorského zákona. Zvolený spôsob úpravy aplikačnej praxe by mal byť ďalej diskutovaný nielen medzi účastníkmi konzultácií a gestorom, ale taktiež s Radou pre mediálne služby, ktorá má v kompetencii vydávanie potrebných oprávnení a tak by mohla zohrať podstatnú rolu pri plnení navrhovanej zmeny.

V tejto súvislosti by mohlo pomôcť tiež spustenie registra v oblasti médií a audiovizie v zmysle zákona č. 265/2022 o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách), na ktorý sa odvoláva i zákon o mediálnych službách. Cieľom registra v oblasti médií a audiovizie bude umožniť verejnosti ucelený a prehľadný prístup k aktuálnym informáciám o poskytovateľoch, službách a produktoch v oblasti médií a audiovizie. Podľa vyjadrenia gestora počas ex post konzultácií by mal byť register spustený do 2 rokov.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:

Do procesu ex post hodnotenia mali byť zapojení aj zástupcovia Rady pre mediálne služby, keďže Rada pre mediálne služby je v danej oblasti regulátorom a do jej kompetencií patrí aj problematika autorizácie vysielania, ako aj dohľad nad dodržiavaním povinností vysielateľov podľa zákona o mediálnych službách.

9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:

Gestor súhlasí so stanoviskom spracovateľa, pokiaľ ide o ponechanie regulácie, avšak nesúhlasí s úpravou aplikačnej praxe tak, ako je navrhnutá spracovateľom.

Gestor zdôrazňuje, že nesúhlasí s opätovným zavedením povinnosti pre vysielateľov uzatvárať zmluvy s OKS, ako ani s preukazovaním alebo dokladovaním uzavretia takýchto zmlúv v rámci autorizácie vysielania v zákone o mediálnych službách. Gestor nevidí dôvod ani potrebu duplikovať v zákone o mediálnych službách ďalšie povinnosti pre vysielateľov, ktoré výslovne vyplývajú z iných právnych predpisov (napr. z autorského zákona, ktorý upravuje v § 165 uzatváranie licenčných zmlúv medzi používateľmi a OKS; vymedzuje v § 146 odbory povinnej kolektívnej správy; vymedzuje nároky, ktorých sa autor alebo OKS môže domáhať, ak došlo k neoprávnenému použitiu diel a predmetov ochrany a pod.). Gestor sa rovnako domnieva, že nie je vhodné zavádzať preukazovanie súkromno-právneho vzťahu medzi používateľmi (vysielateľmi) a OKS a preukazovanie splnenia základnej autorskoprávnej povinnosti vysporiadať práva – získať licenciu a uzavrieť licenčnú zmluvu pred použitím diel a iných predmetov ochrany v zákone o mediálnych službách. Išlo by súčasne o ďalšie administratívne zaťaženie žiadateľov o autorizáciu vysielania.

Hoci všeobecne platí, že podnikateľské subjekty by si mali byť sami vedomé svojich povinností vyplývajúcich im z rôznych právnych predpisov (či už zo zákona o mediálnych službách, z autorského zákona, z daňových zákonov, atď.), gestor nenamieta proti zlepšeniu informovanosti o povinnostiach vyplývajúcich z autorského zákona (vrátane povinnosti vysporiadať práva k dielam a iným predmetom ochrany) pre vysielateľov, najmä pre tých novovznikajúcich.

Rada pre mediálne služby je síce regulátorom v oblasti vysielania a retransmisie, avšak autorský zákon nepatrí do jej kompetencie, resp. pôsobnosti, a preto nie je dôvod, aby práve rada pre mediálne služby v rámci svojej činnosti informovala o povinnostiach podľa autorského zákona.

Gestor zároveň podotýka, že na Slovensku existujú viaceré asociácie združujúce vysielateľov a zlepšenie informovanosti (nových) subjektov o povinnostiach by malo byť v určitej forme primárne zavedené do aplikačnej praxe z ich strany.

Gestor nepovažuje za správne navrhnúť zmenu aplikačnej praxe bez možnosti predchádzajúceho vyjadrenia sa Rady pre mediálne služby, ako subjektu, ktorého činnosti sa navrhovaná zmena dotkne.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia